

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200545
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8521200545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté detí: 1/ F. H., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., 2/ M. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., 3/ K. H., nar. X.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., 4/ M. H., nar. X.X.U., trvale bytom K. XXX, XXX XX K., 5/ R. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., 6/ Z. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, detí rodičov: otca V. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX K., právne zastúpený JUDr. Rastislavom Stašákom, advokátom, so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa a matky P. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom T., t.č. L. M., P. W. XX/XX, M. o návrhu matky na úpravu styku, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P/40/2021-82 zo dňa 14.09.2021 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok tak, že matka je o p r á v n e n á a p o v i n n á stretávať sa s mal. deťmi každú párnú sobotu kalendárneho roka v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod..

II. Matka je o p r á v n e n á telefonovať s mal. F., Z. a M. každý utorok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod..

III. Otec je p o v i n n ý mal. deti na osobný styk s matkou riadne pripraviť a v čase začatia styku ich odovzdať matke v mieste bydliska mal. detí.

IV. Matka je p o v i n n á mal. deti v čase skončenia styku odovzdať otcovi v mieste bydliska mal. detí.

V. Matka je o p r á v n e n á telefonovať s mal. M., K. a R. každý štvrtok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod..

VI. Otec je p o v i n n ý mal. deti na telefonický styk s matkou riadne pripraviť a zabezpečiť mal. deťom v čase telefonického kontaktu prístup k telefónu.

VII. V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala úpravy styku s mal. deťmi každú druhú sobotu v mesiaci v čase od 11.00 hod. do 17.00 hod., cez letné prázdniny prvé dva týždne v júli a prvé dva týždne v auguste, s tým, že odovzdávanie detí sa uskutoční na vopred dohodnutom mieste v B. C..

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom upravil styk matky s mal. deťmi každú párnú nedeľu v kalendárom roku v čase od 14:00 hod. do 17:00 hod.. Otec je povinný mal. detí na styk riadne pripraviť a odovzdať ich v stanovenom čase matke v mieste svojho bydliska. Matka je povinná mal. deti v stanovenom čase prevziať a odovzdať otcovi v mieste bydliska otca. Návrh matky súd zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

3. Proti rozsudku podala odvolanie matka, navrhujúc upraviť jej styk s mal. deťmi v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 12.00 hod..

4. Ustanovený opatrovník zotrval na svojich ústnych a písomných vyjadreniach v predmetnej veci.

5. Otec s odvolaním matky nesúhlasí, napadnuté rozhodnutie navrhol potvrdiť ako vecne správne.

6. Ďalšie vyjadrenia predniesli účastníci konania v podanej replike, resp. duplike.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky je sčasti dôvodné.

8. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Mal. deti boli v minulosti súdnym rozhodnutím o nariadení neodkladného opatrenia zverené do osobnej starostlivosti otca. Dôvodom pre tento postup bolo zanedbávanie starostlivosti o mal. deti zo strany matky. S rozhodnutím súdu o zverení detí toho času matka súhlasí, pretože si uvedomuje svoju nevyhovujúcu bytovú a finančnú situáciu, domáha sa však úpravy styku s deťmi.

9. Podľa vyjadrení rodičov nie je zrejme sporné, že matke by malo byť umožnené stretávať s deťmi, otázny však ostáva rozsah tohto styku. V zmysle podaného návrhu sa matka domáha úpravy styku počas bežného roka a osobitne v čase letných prázdnin. Súd prvej inštancie návrhu matky nevyhovel, keď styk matky s mal. deťmi upravil každú párnú nedeľu v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod.. Pri rozhodovaní vzal súd do úvahy súčasne nepriaznivé vzťahy mal. detí s matkou, tiež nevyriešenú bytovú otázku matky. V nadväznosti na uvedené, konkrétny čas styku prispôbil súd veku detí, ich dennému režimu a vývinovým potrebám. S podstatnou časťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sa pritom odvolací súd stotožňuje. V rámci podaného odvolania navrhuje matka upraviť jej osobný styk s mal. deťmi v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 12.00 hod.. Uplatnený odvolací návrh považuje odvolací súd za dôvodný len sčasti a nad rámec odôvodnenia súdu prvej inštancie uvádza nasledovné.

10. Z vlastnej rozhodovacej činnosti je odvolaciemu súdu známa výchova matky, ktorá vykazovala v minulosti vážne nedostatky. Pre zanedbávanie starostlivosti o mal. deti menila matka v krátkych časových intervaloch miesto svojho pobytu v jednotlivých zariadeniach krízového bývania. V konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove sp. zn. 24CoP/56/2021 ustanovený opatrovník z telefonátu s pracovníčkou K. E. K., n.o., C. zistil, že matka už od svojho príchodu do zariadenia nevládala rodičovské zručnosti a starostlivosť o mal. deti. Neviedla ich k dodržiavaniu hygienických návykov, tie boli oslabené u všetkých detí, vrátane matky. V súčasnosti sú vzťahy v rodine mal. detí konfliktné. Styk s matkou mal. deti odmietajú, a to ako osobne, tak aj telefonicky. Matka hoc prejavuje záujem stretávať sa s deťmi, otec jej skutočný záujem spochybňuje.

11. Každopádne, odvolací súd vníma dôležitosť rodičovského vzťahu v živote dieťaťa, preto mieni vynaložiť úsilie na to, aby tento vzťah reparoval a obnovil pozitívne citové väzby dieťaťa s rodičom. V predmetnej veci je kľúčové, aby sa matka ako nerezidentný rodičov stretávala s mal. deťmi, keďže ich kontakt je už dlhšiu dobu prerušený. Berúc však do úvahy genézu vzťahov v rodine a aktuálne citové nastavenie mal. detí, je dôležité, aby styk matka nadväzovala s mal. deťmi postupne a kontraproduktívne

nezvyšovala odmietanie mal. detí ich nútených trávením času s matkou. Vzhľadom na vzdialenostnú priepasť bydlísk rodičov, k úprave styku matky s mal. deťmi zrejme možno pristúpiť len v priebehu víkendov. Súd zvolil vždy jeden deň párneho týždňa, čo odvolací súd považuje za dostatočné pre obnovenie narušených citových väzieb. Odvolací súd z tohto dôvodu nevidí aktuálne nevyhnutnú potrebu rozširovať styk nad rámec rozsahu, ktorý zvolil súd prvej inštancie. Uvedené však nevyklučuje do budúcnosti rozšíriť styk dohodou rodičov, ktorá zohľadní najlepší záujem mal. detí.

12. Zvolená nedeľa však matke nevyhovuje z dôvodu dlhého cestovania a nástupu do práce v pondelok ráno. Aj keď podľa názoru odvolacieho súdu by styk s mal. deťmi mal byť prioritou matky, jej odvolaciu námietku považuje odvolací súd za opodstatnenú. Zaradenie matky do pracovnej činnosti je dôležitým prvkom znovuosporiadania jej osobného života, preto odvolací súd nemieni klásť jej v tomto smere prekážky. Pri úvahách o možnosti presunu styku matky s mal. deťmi z nedele na sobotu, prihliadol odvolací súd na vyjadrenia otca. Ten v priebehu konania napokon sám navrhol, aby sa matka stretávala s deťmi v sobotu (č. I. 48 spisu). Žiaden dôvod, ktorý by vylučoval tento spôsob úpravy, neuviedol otec ani v podanom vyjadrení k odvolaniu matky. V nadväznosti na názorový prienik rodičov, niet dôvodu nevyhovieť v uvedenej časti odvolaciemu návrhu matky. Pri zachovaní rozsahu styku pritom zmena napadnutého rozhodnutia by nemala mať podstatný vplyv na najlepší záujem mal. detí.

13. Nad rozsah osobného styku sa matka dožadovala aj súdnej úpravy telefonického kontaktu s mal. deťmi. Z obsahu spisu je zrejme, že mal. deti sa telefonátom s matkou vyhýbajú, navyše, podľa vyjadrení otca matka nemá ani skutočný záujem telefonovať s deťmi, keďže dlhú dobu sa im ani neozvala. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prioritou je osobný styk matky s mal. deťmi, ktorý najväčšmi preukáže, že matka má skutočnú vôľu budovať svoj vzťah s mal. deťmi a zároveň smie preukázať, že matka zmenila svoj prístup k výchove bez náznakov jej zanedbávania. Z dôvodu minimálne upraveného osobného styku sa však žiada, aby telefonický kontakt bol akýmsi doplnkom, ktorý napomôže obnoveniu citových vzťahov. Ak je z prednesov rodičov zrejme, že aj telefonický kontakt je problematický, javí sa odvolaciemu súdu vhodné upraviť ho autoritatívne. Vzhľadom na vek a počet mal. detí pristúpil odvolací súd k úprave telefonického kontaktu s matkou každý utorok a štvrtok v čase od 18.30 hod. do 19.00 hod., pričom mal. detí zatriedil do dvoch skupín. Týmto spôsobom sa cieľi, aby matke aj mal. deťom bol v rozsahu upravenej polhodiny daný dostatočný priestor na komunikáciu. Teda, každý utorok je matka oprávnená telefonovať s mal. F., Z. a M., a každý štvrtok s mal. M., K. a R.. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby kooperovali a rešpektovali sa navzájom vo výkone svojich rodičovských práv a povinností. Telefonický kontakt s matkou by si mali regulovať deti samy a podľa potreby by im mala byť daná možnosť telefonát s matkou ukončiť aj predčasne, neprípustné je však akékoľvek bezdôvodné a zámerné bránenie deťom v styku s ich matkou zo strany otca.

14. Za daného stavu odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku.

15. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nezhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

16. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).